

معیارهای محله پایدار و نقش آن در توسعه پایدار شهری

هدایت شهبازی

کارشناس ارشد معماری، گروه معماری، موسسه آموزش عالی و غیرانتفاعی نوین اردبیل shahbazi.hedayat@gmail.com

مریم غفرانی

گروه معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تبریز، تبریز، ایران melina.maryam13912713@gmail.com

چکیده

محله رکن اصلی کالبد شهری است و آینده تعادل زندگی اجتماعی در شهرها بستگی بسیار زیادی به حفظ واحد محله دارد. با وجود محله هاست که زندگی در بزرگترین شهرها میتواند دلپذیر و انسانی باشد. در طول قرن بیستم، استفاده از ایده محله مسکونی، محور بسیاری از نظریه های جدید شهرسازی قرار گرفته و برای رویارویی با مشکلات گوناگون شهری از قبیل مسائل مدیریتی، روابط اجتماعی و انسانی، مسائل بهداشتی و رفاهی و همچنین ابعاد معنایی و هویتی، از این ایده استقبال شده است. توسعه پایدار بطور فزاینده ای به یک عنصر مهم در برنامه ریزی مناطق شهری تبدیل شده است. معیارهای پایداری محلات آینه ای برای تجزیه و تحلیل پایداری شهرها برای سطوح بالاتر هستند که شامل جنبه های اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی است. رسیدن به پایداری به صورت کامل نیازمند استراتژی مناسب در عرصه کلان و برنامه و اقدام محلی در عرصه خرد سیستم های شهری است.

واژه های کلیدی: محله، پایدار، توسعه پایدار شهری، حس مکان، هویت

۱- مقدمه

رشد سریع شهرنشینی همگام با تغییرات اساسی در سبک و شیوه های زندگی شهری متاثر از نظام سرمایه داری و ورود اتومبیل و دیگر تکنولوژی های جدید باعث بوجود آمدن و ظهور مشکلات متعددی شهرنشینی و شهرسازی در تمامی ابعاد اجتماعی و اقتصادی و محیطی شده است. یکی از مکانهایی که به شدت از این تحولات متاثر بوده نظام محلات شهری چه در شهرهای قدیمی و چه در شهرهای جدید است که منجر به پاشیدگی و گسست تعاملات و سبک زندگی خاص اینگونه محلات گشته است. (رضائی و ناجی، ۱۳۹۴)

برای رهائی از مشکلات و مسائل شهرنشینی و شهرسازی نظریه های متعددی ارائه شده که یکی از این نظریه ها، نظریه های توسعه پایدار شهری است که توسعه ای همه جانبه و ناظر به ابعاد مختلف از جمله سه بعد اصلی اجتماعی و اقتصادی و محیطی است و مفهوم حرکت بر محور انسان - محیط است. در رویکرد محله محوری سعی بر آن است با تقویت و بهبود فضای کالبدی محله، تعاملات اجتماعی را افزایش داده و از ایم مسیر به بهبود حس تعلق به مکان، خوداتکائی اقتصادی و ارتقاء سرمایه